

> Retouradres

De Voorzitter van Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

www.minlnv.nl

Onze referentie
I.Z. 2009/973

Datum 29 juni 2009
Betreft Geannoteerde agenda Landbouwrapad van 13 juli 2009

Geachte Voorzitter,

Op 13 juli a.s. vindt in Brussel de eerste vergadering plaats van de Raad van Ministers voor Landbouw en Visserij van de Europese Unie (EU) onder Zweeds voorzitterschap. Op dit moment is de agenda nog niet beschikbaar. Ik informeer u daarom over de onderwerpen waarvan ik verwacht dat het voorzitterschap deze zal agenderen. Ook informeer ik u over de Nederlandse inzet bij deze verwachte agendapunten. Het is dus mogelijk dat er nog onderwerpen aan de agenda worden toegevoegd, of juist worden uitgesteld tot een volgende vergadering.

Werkprogramma Zweeds Voorzitterschap

(Presentatie Voorzitterschap)

Het nieuwe Zweedse voorzitterschap zal zijn werkprogramma voor de komende maanden presenteren. Zweden zal zich inzetten voor een sterk en effectief Europa, waarbij economie, werkgelegenheid en klimaat drie belangrijke sleutelwoorden zijn. Het Zweedse voorzitterschap heeft op het gebied van landbouw, natuur en voedselkwaliteit drie prioriteiten:

- Duurzame visserij;
- Voedsel en klimaat: de mondiale uitdagingen;
- Gezonde veeteelt en gezonde dieren.

Voorts benadrukt het voorzitterschap het belang van de voedselproductie, ook voor de komende generaties wereldwijd, waarbij de samenwerking met de FAO van groot belang is. Ook voedselveiligheid, etikettering en consumenteninformatie zijn aspecten waar Zweden veel waarde aan hecht. Het voorzitterschap zal het werk aan de EU Strategie voor diergezondheid voortzetten en benadrukt het belang van dierenwelzijn. Op het gebied van de visserij zal het voorzitterschap inzetten op het afronden van de discussie over visserijcontrole en de dit voorjaar gestarte discussie over de hervorming van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid voortzetten.

Het werkprogramma is ambitieus.

Leven
van het land,
geven
om natuur.

De prioritaire thema's van het voorzitterschap liggen voor een groot gedeelte dicht tegen mijn eigen prioriteiten aan, zoals het belang van de landbouw in de aanpak van het klimaatvraagstuk en mijn oproep om landbouw een meer centrale plaats te geven in de onderhandelingen over het Klimaatverdrag in Kopenhagen later dit jaar.

Datum
29 juni 2009

Situatie op de zuivelmarkt

(Gedachtewisseling)

Naar verluidt zal Commissaris Fischer Boel in de Raad voorstellen presenteren voor de verlenging van de interventieperiode voor boter en magere melkpoeder na augustus 2009. Gezien de moeilijke situatie op de markt heb ik begrip voor de intenties van de van de Commissie. Haar precieze voorstel is op dit moment evenwel nog niet bekend.

Landbouwonderzoek

(Gedachtewisseling)

Op 15 december 2008 heeft de Commissie een Mededeling gepubliceerd over een coherente strategie voor een gezamenlijke Europese landbouwonderzoeksagenda. De Raad zal naar verwachting discussiëren naar aanleiding van deze Mededeling. Uw Kamer ontving op 27 januari het kabinetsstandpunt over deze Mededeling in de vorm van een BNC-fiche (TK 22 112, nr. 785).

De Mededeling Landbouwonderzoek geeft een overzicht van de activiteiten van het Permanent Comité voor onderzoek in de landbouw (PCOL), dat de Commissie en de lidstaten adviseert over de coördinatie van het landbouwonderzoek in Europa. De activiteiten en de agenda van het Permanent Comité en de agenda voor de komende jaren zijn:

- gezamenlijke verkenningen op het terrein van Landbouw, Platteland, Natuur en Voedsel. Die verkenningen inspireren de onderzoeksagenda's van de lidstaten en de Commissie en brengen daarin meer samenhang (op vrijwillige basis, variabele geometrie);
- het in kaart brengen van activiteiten en infrastructuren voor onderzoek, met nadruk op de nieuwe lidstaten;
- initiatieven om gezamenlijke onderzoeksagenda's te ontwikkelen en te laten uitvoeren, op terreinen van gemeenschappelijk belang (bijvoorbeeld: diergezondheid, energie, voedselveiligheid, klimaat).

Ik ondersteun bovengenoemde activiteiten, omdat er veel gemeenschappelijke en grensoverschrijdende maatschappelijke vraagstukken zijn, die een gecoördineerde aanpak wenselijk maken. Tevens bundelt Europa op deze wijze haar krachten om economisch sterk te staan. De werkgroepen dragen bij aan een gezamenlijke context die de basis vormen voor gecoördineerde activiteiten. Zo worden de onderzoeksagenda's steeds meer in Europese context ontwikkeld, samen met andere lidstaten en de Commissie. Het gaat daarbij om onderzoek dat het beleid ondersteunt op het gebied van voedsel, landbouw, platteland en ecosystemen, en het verder ontwikkelen van een Europese Infrastructuur. Hoofdthema's zijn: voldoende en gezonde voeding, schone productie, zorgvuldig beheer van natuurlijke hulpbronnen en ecosystemen en een solide economische basis voor land- en tuinbouw.

Daarnaast moet tijdig worden geanticipeerd op te verwachten natuurlijke ontwikkelingen (klimaat, water, biodiversiteit), politiek-economische ontwikkelingen (aanpassing landbouwbeleid, internationale verdragen, financiële crisis, liberalisering, voortgaande integratie Europa) en ontwikkelingen in wetenschap en technologie (biocomplexiteit, kennis van levensprocessen, nanotechnologie, remote sensing). Ik zie de Mededeling als een voorbeeld van een bijdrage aan de ambities van de (Europese) Raad en de Commissie om in Europa een kennisgedreven economie te scheppen.

Datum
29 juni 2009

Witboek klimaatadaptatie

(Gedachtewisseling)

Begin april 2009 heeft de Europese Commissie het Witboek over adaptatie aan klimaatverandering en de bijbehorende werkdocumenten over gezondheid, water en landbouw gepubliceerd. De Raad zal naar verwachting discussiëren naar aanleiding van de landbouwparagraaf van dit Witboek. Uw Kamer ontvindt op 12 juni jl. het kabinetsstandpunt over dit Witboek (TK 22 112, nr. 865).

Het Witboek geeft het definitieve kader voor de werkzaamheden van de Commissie weer op het gebied van adaptatie voor de periode 2009– 2012 en biedt het een doorkijk voor de periode daarna. De Commissie laat in dit witboek zien dat aanpassing aan klimaatverandering een grote uitdaging vormt voor de Europese Unie en de Lidstaten.

De Commissie beperkt zich in haar analyse niet tot aanpassing van de landbouwsector (teelt, bedrijfsvoering) aan klimaatverandering. Zij geeft terecht aan dat de landbouw ook een functie kan vervullen om de klimaatbestendigheid op lokale of regionale schaal te vergroten. Dit kan door de levering van ecosysteemdiensten, bijvoorbeeld waterretentie of agrarisch natuurbeheer. Het plattelandsbeleid vervult hierin ook een belangrijke rol. Via plattelandsontwikkelingsplannen kunnen immers gebiedsgerichte maatregelen worden genomen die ten goede komen aan een klimaatbestendige inrichting. De Europese landbouw zal in de toekomst te maken krijgen met grotere variabiliteit in weersomstandigheden en een minder zekere aanvoer van zoet water. Hoewel in Noordwest Europa ook kansen liggen voor de landbouw, vanwege een mogelijk langer groeiseizoen, kan ook hier de verminderde aanvoer van zoet water problemen opleveren. In Nederland zal de landbouw vooral in de laag gelegen gebieden te maken krijgen met verzilting. Via inrichtingsmaatregelen, andere teelt(technieken) en financiële prikkels kan een efficiënter watergebruik binnen de landbouw worden gestimuleerd. Het is daarom goed dat de Commissie wil nagaan in hoeverre duurzaam waterbeheer in het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid geïntegreerd kan worden. Ik wil ook aandacht vragen om de mogelijkheden van een duurzamer bodemgebruik hierin mee te nemen.

Voor wat betreft de integratie van adaptatie in het GLB zijn voor mij de in de "Houtskoolschets Europees landbouwbeleid 2020" (TK 28 625, nr. 66) afgesproken kaders leidend.

Datum
29 juni 2009

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN
VOEDSELKwaliteit,

G. Verburg